

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 45.

V četrtek 10. listopada 1853.

Tečaj VI.

Naznanila iz severne Amerike.

Častiti Oče Bernardin so nam iz Gorice tri pisma svojiga brata častitiga Očeta Leona, misionarja v severni Ameriki, dobrotno poslali, de bi jih bravcam Zgodnje Danice podali, kterim bodo gotovo všeč. Š serčnim veseljem toraj tukaj naznanimo, kar je v njih imenitnišiga.

I.

Pervo pismo je v Karandoletu 28. svečana 1852 pisano in po popisovanju popotvanja od Bremena do Noviga Jorka, ki je od 22. listopada do 16. prosenca terpelo, se v njem tole bere: V Novim Jorku sim se k častitim Ligvorianam podal, kteri so me prav prijazno sprejeli. V njih cerkvi sim pervikrat na novim svetu maševal: v god sladkiga imena Jezusoviga sim namreč peto mašo imel. V Novim Jorku je nad 100.000 katoličanov, med njimi 20.000 Nemcov, kteri cerkev prav pridno obiskujejo. Močno me je veselilo, že precej v saboto zvečer pri roženkrancu obilno vernih v cerkvi viditi. Ravno tako me je veselilo, lepo pozdravljanje: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ iz ust učencov slišati, ko sim v solo stopil. Od tod sim se skoz Filadelfio v Jonston po železnici podal, kjer sim naslednji dan pri misionarju iz Pemskega peto mašo imel in nemško pridigval; potem sim do Pitsburga popotval, kjer sim 4. nedeljo po razglašenju Gospodovim veliko mašo pri Ligvorianih imel, ki imajo tukaj samostan in prav lepo cerkev za Nemce. Tukaj in pozneje v Cincinatu sim Kosuta vidil, ki v teh deželah govore ima in denarja nabira. Katoličani zanj malo marajo; čez to se je tudi v nekim govoru pritožil; ali Pitsburški škof so mu na to v časnikih prav dobro odgovorili. Od Pitsburga do Cincinata, in od tod do Sent-Luisa sim se na parniku po veliki in veličanski Ohajski reki in poslednji dan po Misisipu peljal. Parniki so silno lepi in veličanski, prav za prav kraljeve poslopja po reki plavajoče. 13. svečana zvečer sim Sent-Luis dosegel. Drugi dan sim k prečastitimu velikimu škofu šel, ki so me prav prijazno sprejeli. V Sent-Luisu, ki ima 100.000 prebivavcov in 10 katoliških cerkev, sim 10 dni bival pri gospodu Jožefu Melherju, velikim namestniku, ki je tudi avstrianec. 23. svečana sim pa sem peršel, kjer v duhovščnici prebivam in tri dni sem bogoslovce verno učim. Milostivi škof so za dobro spoznali, me za nekoliko časa sem poslali, ker je bilo tukaj učenika potreba, zakaj doslej sta mogla dva učenika vse učiti; vadiš se bom pa tudi tukaj angleškiga jezika. Bogoslovcov je 24; med njimi so 3 Nemci, drugi so Irce in Amerikanci. Moja dva sodelavca sta Irca. Karandolet je pre-

cej veliko mesto, eno uro od Sent-Luisa, ima 1 katoliško cerkev in 1 samostan sester sv. Jožefa, ki v šoli žensko mladost podučujejo . . .

II.

Drugo pismo je iz Bentona 8. roznika 1852, iz kteriga tole posnamemo: Zavoljo pomankanja duhovnov so bili skoraj vsi naši bogoslovci o veliki noči v mašnike posvečeni in, akoravno se ne popolnoma izučeni, precej v duhovno pastirstvo poslani. Ostali so dobili dolge oddahnice, ker je drugi učenik in vodja duhovščnice prečastitiga velikiga škofa v Baltimore spremil, kjer je bil letas zbor 4 velikih škofov in okoli 30 škofov med 4. in 5. nedeljo po veliki noči. O ti priliki sim tudi jaz 178 ameriškanskih milj od Sent-Luisa deleč šel in tako novo misionško postajo pri Bentonu dosegel, ki je na Misurskim nar bolj proti jugu. Tukaj je okoli 100 katoliških nemških družin, ki v gojzdu večidel raztresene prebivajo. Njih cerkev je lesena, pred 5 leti narejena, zdaj pa že premajhna in v slabim stanu, tako de je že večkrat v molitvi name kapljalo. Pri cerkvi so zraven mojiga prebivališa tri hiše, vse druge so eno ali šest milj oddaljene. Pridigvam nemško ali francosko. Katoliški angleški družini ste v celi okrajni le dve. Oskerbovati moram pa se eno cerkev, ki je 30 ameriškanskih milj od tod proti jugu deleč, v Tajvopiti Botomu, kjer je 12 nemških rodbin; potlej misionško postajo, po imenu Zahodni Novi Jork, 13 milj od tod oddaljeno pri Misisipu, kjer se služba Božja se v neki hiši opravlja. Vsako teh postaj v letu dvanajstkrat obišem, šestkrat ob nedeljah in šestkrat v delavnikih, in, kolikorkrat je treba iti obhajati. Vsaki tretji mesec grem tudi v Kap Zirardo k ondotnim Nemcam, ker Lazaristi, ki imajo tukaj faro in veliko odrejaivnico, nemškiga ne umejo.

Iz tega se lahko razvidi, kako deleč moje pastirstvo sega. Proti zahodu od tod do Kalifornije ni nobeniga katoliškiga duhovna. Pa v teh krajih malo ljudi prebiva. Starodavni gojzdi sami se grozno deleč razprostirajo, skoz ktere popotnik le po stezah priti zamore. Le sem ter tje je kaksin kraj obdelan, če se je ravno tje kaksin seljak vselil. V tih gojzdih so mnogoverstne drevesa, dobra paša za živino, mnogotere zveri, ki lovcam veliko veselja in prida dajo — dostikrat en sam lovec dopoldne po tri jelene ustrelil — zajci, jerebice, divje kokoši, ki so večji od pur in še boljše. Voli, krave, prešiči so podnevu in ponoči v gojzdu, in le, če jih kdo potrebuje, po nje gre. Krave se navadijo domu hoditi, de jih pomolzejo. Jaz imam tudi kra-

vo, ki zjutraj in zvečer domu pride, sicer se pa več ur deleč po gojzdu klati. Za popotvanje imam tudi konja, ki me kakor blisk aese, in ko bi se ne varval, bi zdaj klobuk, zdaj kos suknje zgubil, zdaj se z nogo ob deblo zadel. Sim pa tudi 50 dolarjev zanj dal . . .

Greh prekletje Božje nad nas in nad naše premoženje kliče.

(II. del pridige v 6. nedeljo po binkoštih — izmed pridig gosp. J. Kumarja — v poskušnjo.)

Nisim brez premislika govoril, ko sim rekel: Glejte, da nimate pri hiši takih ljudi, od katerih veste, da Božje zapovedi prelomljajo, ker tako bo kletva pogubljenja vašo hišo nedvomno napolnila. Zastonj bodo tedaj vaše molitve, zastonj vaši postji in vaše čuvanja, zastonj vaše milošine in vbo-gajmedanja; zakaj desiravno so te dela same na sebi dobre in hvalevredne, vendar pri Bogu zadostne niso, vas strafe Božje oprostiti. En sam hudobni hlapec, ena sama razberzdana dekla ali en sprideni sin vzrokuje več hudiga pri hiši, kakor dobriga pobožnost vsih družih, ker presveta dolžnost veče gospodarje in gospodinje kristjanske, take spridene osebe zboljšati ali pa odpoditi. Zavzamemo se viditi kristjanske rodbine, če tudi delavne in bogaboječe, z revami in nadlogami boriti se. Ko bi pa njih domoviše preiskati hotli, najdlbi bi, da prekletstvo Božje nad njimi sloni, kteriga je ta ali uni zmed domačih priklical. Resnico tega nam pričuje sv. pismo v bukvah „Jozuetovih“, kjer beremo, da nepokoršina eniga samiga vojaka je vse srečno načetje Izraelcov pokvarila, in njih veselje v grenko tugo spreobrnila. — Bog je bil svojimu ljudstvu zapoved dal, mesto Jeriho razdjeti, vse pokončati, in si ničesar prihraniti. Ahan, prost vojniki, se je prederznil Božjo zapoved prelomiti in si količkaj od poropa prisvojiti. Alj glejte! to malo bilo je dovolj, masevanje Božje nad vesoljno Izraelsko ljudstvo priklicati. Stiri tisuče vojsakov so prebivavci mesta Haja ali pomorili, ali v beg zapodili, in — Bog se je očitno zaprisegel, da Ahanov greh ne bode le te nesreče kriv, temuč da jih celo zapustil bode in serditim sovražnikom izdal. To strašno žuganje je izraelske otroke tako dolgo težilo, dokler niso Ahana, njega ženo in otroke v Ahorski dolini s kamnjem posuli. Zapomnite, predragi moji! strašne sodbe svetiga in pravičniga Boga, gospodarji in gospodinje kristjanske! vi, ki tako slabo za svoje podložne skerbite, in za njih dušni stan nič ne porajtate, vi, ki njih gerdo obnasanje poznate, tode jih ne svarite in boljstate. Saj se sami obdolžujete te pogubne nemarnosti, ker se večkrat hvalite rekoč: Moj posel ina ser vprico mojih otročičev nesramne usta, je pa zvest, pridin, skerbi za dom, torej ga posloviti le zavolj klafanja bi ne bilo prav, zakaj kdo več, kdaj bi spet na tako verliga posla naletel?! Vi večkrat pravite: Moji sinovi in hčere sicer hodijo ob nedeljah in praznikih po sonjih, se ve de mladost mora tudi kaj poplesati in se razvedriti, čez teden pa se na polju in hosti tako trudijo in snujejo, da mi od veselja serce v persih igra. Ali bi nas ljudje neumnih ne psovali, ko bi jim navadnih veselie vroče mladosti ne privošili?! — Moj Bog! kolika je vendar slepota tacih kristjanov! Oni le to vidijo, kar jim je pred očmi, Boga pa še v misel ne vzamejo; časni dobiček jih tako omami, da k nar hujšim pre-

greham molčijo, ter ne preudarijo ti reveži, da en sam greh jim Gospodovo prekletje nakopa. O ko bi spoznati hotli, da je le Bog izvir vsiga dobriga, da vse njih prizadetje brez njegoviga žegna je prazno delo brez praviga sadu, in da v takim stanu naravnost proti peklju potvajo! Zakaj vera, pamet in skušnja nas učijo, da Bog takim ljudem svojiga žegna ne samo odtegne, ampak jih tudi v časno in večno pogubljenje pahne. Bog je po preroku Zahariju velil: „Zarotil sim se svoje prekletstvo nad grešnike izliti, ter ž njim njih pohištvo kakor s požrešnim ognjem razdjeti. To je prekletstvo, ktero čez vesoljno zemljo pošljem. Prekletje naj pride v hišo goljufa in tega ki krivično prisega, v sredi njegove hiše naj postane in jo požre“. Naj bi pa nihče ne mislil, da je to le nerodovitno žuganje, Bog ga je večkrat v djanje vpeljal. Z nar strašnejšimi kaznimi je grešnike tepel, ja zavoljo njih cele dežele štrafoval. Sveto pismo nam to v zgledih kaže. Kaj je Asirsko kraljestvo pokončalo? Mehkužnost kralja Sardanapala in njega podložnih. Kaj je Medijansko kraljestvo razdjal? Grozovitnost ljutiga Astiaga. Kje je rimsko cesarstvo, nekdanj vsigamogočno zvano, pred kterim se je ves tadašnji svet tresel? Kaj mu je tako žalostni konec napravilo? Nagnjusno malikvavstvo, žertija, napuh. — Kje so bogati Babilonci, Kaldejci in Perzijani, Feničarji in Egipčani, tolikanj slavne ljudstva? Poginili so s svojimi hudobijami vred. Ino — da od starodavnih časov in narodov molčim, spoznajte resnico, kaj je pred stiriimi leti v našim cesarstvu kervav punt užgalo, da je kerv naših bratov v raznih deželah na potoke tekla? Kaj je vzročilo, da so se stebri Evrope vidno majali ter ji nesrečno razdjanje protili? Kaj družiga, kakor nepokoršina, kakor zaničevanje Božjih in deržavnih postav, kakor nečloveške zločinstva? Kdo je kriv, da blede smert z urnimi nogami od dežele do dežele teka, seboj kužne bolezni vodi, ljudi in živino mori? Kdo je kriv, da zemlja, mila mati naša, od leta do leta neusmiljenji prihaja ter korun, nekdanj poglavitno hrano tukajšniga ratarja, odreka? Pa, o žalost, ki mi serce teži — kristjanje! še grozovitniši sibo nebeški Oče v rokah derži, joj nam, ako nas ž njo udaril bo!! Ze se sem ter tje, kakor sim se sam prepričal, na naših vinikah kužna bolezen kaže, enaka tisti, ki je v preteklim letu Laham in Tirolcam toliko nesreče prinesla. Kdo je tega kriv? Gerda potrata Božjih darí, divja samopašnost, peklensko sovražtvo, serdite pravde, zavid, nevosljivost, preklinjanje, rotenje, oskrunovanje nedelj in zapovedanih praznikov. To je babilonski kelih, iz kteriga večina sedajnih kristjanov pije, in ne le po večih mestih, ki so že tako matere in rednice nar ostudnejših gerdob, ampak tudi na priprostih kmetih, na samotnih selih, kjer je v zlati dobi keršanstva zveličanska vera kakor v varnim zavetju lepo cvetela, ter rajskiga sadu svojim spoznovavcam bogato donasala, se je modrija peterih počutkov vselila, in iz človeških serc spoznanje Jezusa Kristusa, kakor osramotivno neumnost pregnala. Vam se moje govorjenje prenapeto zdi; odgovorite mi, je še kaka zapoved na Mojzesovi tabli, ktere bi nehvaležni Adamovi otroci ne bili pohodili! Jaz sim Gospod tvoj Bog, se perva Božja zapoved glasi, ki nam veli Boga spoznavati, častiti in moliti. Ali kdaj so ljudje Boga manj ljubili, manj se ga bali, kakor zdaj? Ne da bi Boga molil, moli napuhnež le samiga sebe, moli lakomnik kupe zlata in srebra, moli nečistnik meseno najemnico. — Ne izrekuj Božjiga

imena brez potrebe, druga zapoved, ktera nam prepove krivo rotenje, zaničljive pogovore od Boga in Božjih reči. In vendar ni tako malovredne stvari, zavoljo ktere bi se dan današnji Bog za pričo ne jemal, in vendar nikdar še se ni tako zaničljivo od Boga in posvečenih reči govorilo, kakor zdaj! Ali ni navadna šega, da se ljudje pri polni kupi vina, ola ali žganja s svetimi reči norčujejo? — Posvečuj praznike. Sedmi dan je dan Gospodov. Kaj sim rekel? Ne, o Bog ne! sedmi dan ni več tvoj, ampak on je dan igre, pijančevanja, razsajanja, pohujšljiviga plesa, uboja, morije, je dan naj gersih pregreh, dan kupčije, barantanja, vožnje, poljedelstva. Tvoj dan, o Bog! je dan hudičev postal! Storim stopnjo dalje. Porodniki! zdaj govorite vi namesto mene. Kako spolnujejo vaši otroci četerto zapoved? Je li res, da spoštujejo vašo sivo glavo? — vas ljubijo? — vas ubogajo? — No, odgovorite! O vroče solze, ktere iz vaših oči se udirati vidim, vaše od tuge stiskano serce vam ziniti ne pripusti. Dovolite, da jaz namesto vas odgovorim. Ne le dokler ste krepki in zdravi, vas vaši sinovi in hčere ne spoštujejo, ampak tudi v starosti in boleznih vas zaničujejo in v vaših potrebah zapusajo. Je li dolgo od tega, od kar je hudobin sin v moji pričujočnosti svojo že s smertjo se borečo mater strahoval, da ji bo streho na glavo poderl, zato ker je par rajnišev svoji materni cerkvi nameniti hotla? Vidijo, duhovni oče! mi je osemdesetletna žena vsa objokana rekla, „da mi še na večnost pripraviti se, in s svojim Bogam obrajtati ne pusti“. O zveržki človeštva, taki sinovi, katerim nobena reč zadosti sveta ni. — Ne ubijaj ne telesa ne duše svojiga bližnjiga. Kdo spolnuje to zapoved, ktera sovražstvo, krivično jezo, razpertje prepoveduje? Ali ne vošuje brat bratu le nesreče, le pekla? Ali ni že zdavnaj krivično serdiše vsih posvečenih vezi raztergala? Ne prešestvaj. Tovarštvo z drugim spolom, in priložnost k grehu zapusti, oči, ki te v greh napeljujejo, skerbno ogradi, da ne bodo device pohotno gledale, unikaj se godcam in plesavkam — ne hodi v očitno nevarnost, zakaj kdor nevarnost ljubi, v nevarnosti pogine. Se pa to opominovanje spolnuje? Ni le kakor o času Noctovim vse meso svojo pot spridilo? Ali ni čednost in sramožljivost obče zaničevana? — Ne kradi. Ti, gospodar, ne smeš delavcam in najemnikom, hlapcam in deklam plačila tergati ali celo tajiti. Ti, hišni oče, ne zapravljaj po pregrešnih razvadah premoženja svoje sopruge in njenih otrok. Ti, zatiravec zapušenih soproic! poverni do zadnjiga vinarja tisto blago, tisto zemljo, tisto senožet, ktera ni tvoja, sicer boš ojestro sodbo imel! Ti, neusmiljeni odertnik! ali ne slišiš joka in krika tiste družine, kteri si zavoljo majhniga posojila celo imetje s kačjo prekanjenostjo ukradel, in jo na beraško palico vergel? — Pa kdo poverne, kar je zgoljfal ali ukradel? — Ali ne poznamo takih, ki so pripravljeni raji celo večnost v peklu goreti, kakor pa poverniti? — Od osme zapovedi ne bom obsirno govoril, zakaj komaj dva vkup prideta, že čez tretjiga jezik brusita. Ravno tako se tudi ostale zapovedi ne spolnujejo.

Kristjani! se boste še čudili, da vas pravični Bog na mnogotere viže tepe? da vašo časno srečo podira? Zapisregel se je, da grešniki ne bodo le v večnosti, ampak tudi v časnosti kervavo tepeni. Zatorej nas Jezus Kristus ljubeznjivo opominja, grehu slovo dati, serca na posvetno ne navezati, ampak napred Božjiga kraljestva in njegove pravičnosti iskati. Ker pa tega opominovanja nič več ne

obrajate, ker le za časno blago skerbite, ker ste na Boga pozabili, ker z njegovimi darimi strate delate, je tudi Bog pravičin; da se njegov serd užge in prekletje nad našo deželo pride.

Kristjani! hočete se razveselovati pri svojih opraviilih žegna Božjiga, prosim vas, opustite greh. Le tadaj, ako se boste greha varvali, pa dobro delali, bo Bog vam na strani, vaši pravični nameni se vam bodo po volji izšli, le tadaj boste časno in večno srečni. Amen.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Namesto gosp. Primoža Slivnika, ki se je v pokoj podal, pride na Sveto Goro za fajmoštra gosp. Martin Jenoh, kaplan v Šmarji. — Namestovavniga učenika v drugim oddelku prve latinske šole so izvolili gosp. Antona Brodnika, bogoslovca v četrtem letu.

Iz Podberda 18. kozoperska. 1853. A. Skočir. — Smert je gotova, ura neznana. Odločeno je vsim ljudem enkrat umreti. (Heb. 9. 27.) Sin človekov bo peršel ob uri, za ktero ne veste. (Mat. 24. 44.) Življenje človekovo je kratko, govori modri Seneka, vsaki dan, celó vsaki miglej nam en dol našiga življenja vzame, in nas za eno stopnjo bližjeji smerti pripelja. Akoravno pa vsaki izmed nas sodbo smerti seboj nosi, 2. Kor. 1. 9, in desiravno ni nobenimu dano vediti, kdaj in kako bo umerl, ali v cvetju ali o večeru svojih let, ali po dolgi boleznih ali nanaglami in nenadama, vender se marsikteri najde, ki na smert nič ne misli, lahkomisljeno tje v en dan živi, se na svoje moči zanasa, in meni, de mu bo dolgo še živeti, de bo časa zadosti imel, svoje reči razravnati in tudi dušo za večnost oskerbeti. Ali skušnja uči, de mnogim ta sladki up spodleti, de, ko je človek ves v svet in njegove sladnosti zateleban, v časno in pozemeljsko le preveč zagnan in polu skerbi, kako bi si dobro in prijetno življenje napravil, smert hipoma njegovimu življenju konec stori. Bi ne bilo tedaj prav in pametno, de bi čuli in pripravljani bili? de bi vedno tako živeli, kakor de bi bil slednji dan zadnji našiga življenja? Čujte in bodite pripravljani, veli Jezus, ker dan Gospodov nanaglami pride. Luk. 21. Draga je sicer pred Gospodovimi očmi smert njegovih svetnikov. Psal. 115. 15; njih smert, ako jim tudi nenadama in nanaglami pride, je srečna, jih odpelje od doline solz v bolji življenje; pa kdo je med nami, de bi reči zamogel, de je pred Gospodom popolno opravičen, toraj ljubek in svetnik njegov? zakaj nevredni hlapci smo, ako tudi storimo in spolnimo zvesto, kar nam je storiti: In kdo, ako mu tudi vest nič hudiga ne očita, bi hotel nagle in neprevidene smerti umreti? ali se ne uzali v serce slehernimu pobožnemu človeku, kolikorkrat se mu kaka nagla in neprevidena smert oznani? Ali groza ne obide hudodelca, slišati, ta ali uni, ki na smert ni nič mislil, je nanaglami umerl? In od take nagle in neprevidene smerti, ki se tu pa tam pripeti, je „Danica“ v marsikterim listu letašnjiga tečaja omenila. Naj oznani tudi ljubim bravcam žalostno smert, ki se je 14. dan t. m. v Tertniku, Podberjske fare, pri ravno tistim potoku prigodila, kjer so 13. rožnika t. l. čeverstimu, krepkimu, 28 let starimu mladencu derva na leseni derci življenje vzele.

53 let stara vdova nese okoli petih zvečer v košu na herbtu po stezi iz Grinplunfa hruške proti domu, kar se udere nad njo v stermim hribu velika skala in navdol zahrúši. S skalo, kakor se lahko misli, se je mnogo kamuja valilo. En kamen jo v glavo zadene; omamljena in pobita se štiri sežnje po dolu proti potoku

„Kacembah“ valja in z glavo do pers v vodo prileti in ob kraju tako v nji ostane. 14 let stara deklica bližnje hiše jo kmalo po tem v potoku najde in sosede pokliče, pa ni bilo v nji več ne duha ne sluha. Od 13. rožnika je ta smert tretja neprevidena v tej okolici. 16. vel. serpana namreč ob košnji se je deklica, 17 let stara, edina hči rajnciga očeta in dedinja, v stermi senožeti spodtaknila, in po sternih skalovju prekucovala, ter mertva pod robam na ravnini obležala. Kakor je ta smert mlade dekline v cvetju njeniga življenja vsim deklicam v spodbadek, de bi smerti, ki jih utegne tudi nenadama zadeti, gostokrat pomnile, greha in vsih bližnjih grešnih priložnost se ogibale, lepo in pobožno živete in le Bogu dopasti si perzadevale, de bi jim bila smert, ako tudi neprevidena, vender le srečna; ravno tako naj bo smert in žalostni konec omenjene in že postarane vdove vsim odraslim in postaranim gospodarjam in gospodinjam in sleherni družini v posvarjenje, kako de naj si prizadevajo, v lepi zločnosti, v miru in poterpežljivosti in v strahu Božjim živeti, in de naj se učé, zavoljo Boga prizanesljivi in z malim zadovoljni biti; zakaj le tam, kjer je edinost in ljubezen, je žegen Božji očitidin; nevošljivost, nezadovoljnost, prepir in sovražstvo blagor družine spodkopuje in še tako terdni dom razruši in v nič pripravi. Bila je una nesrečna vdova zmed tistih mačeh, ki je s sinaham vedno prepir in pohujstjive pravde zavoljo pobiljska imela; pri njem in z njim stanovati ji je bilo pretežavno in nemogoče, raji je gostovala, in skoravno kramarica in še precej premožna, je bila vender po pobiljsku vsa gladovna. Celo zavoljo treh košev krompirja, ki ji je tudi v pobiljsk sel, je ubogimu in revnimu sinahu pravdo napravila in malo pred smertjo sebi v prid jo dognala. De se ni v tih krajih poslednje leta čisto nič krompirja pridelalo, de so letine slabe, in potrebe družinske velike, tega ni nič pomislila. Kdo bi bil menil, de ravno pobiljsk, po katerim je tako medlela, ji bode smert naklonil? Tudi pravica do sadu štirih hrušk na vertu pri hiši je imela. Ravno si jih je poln koš nabrala in z njimi domu hitela. Ali ni ji bilo dano, jih tudi zavžiti, zakaj smertni angel ji na potu življenje prestriže! Rada bi bila tudi še moza dobila; in kjer se dnar marsikterimu k sercu prileže, je tudi odsluženiga vojsaka, 34 let stariga korenjaka, za ženina naletela. Dan na dan sta dovoljenje za ženitev od vojaške gosposke pričakovala, pa tudi ta up je nemila smert vničila. Tako je smert clovekovimu domišlovanju, perzadevanju in hlepenju večkrat hipoma konce naredila. Nočem terditi, de bi bil ta prigodek kazen za nesrečno vdovo; ali reči si upam, de, ako bi bila z mlado družino v lepi zločnosti živela, doma prebivala in s potrebnim zadovoljna bila, bi jo bila roka Božja tako žalostne in grenke osode gotovo otela.

Od Pohorja, 24. nedeljo po binkoštih. P. K. — Velika fara sv. Jurja v Hočah, ktera ima 5 podružnic, je danas obhajala lep praznik. Po skerbi nadfajmoštra gosp. Mihaela Špešiča in po trudu gospod kaplanov Andreja Polanca in F. Karba se je nabral potreben znesek dnarja od farmanov unetih za lepoto hiše Božje, da se je v kratkim nov tabernakelj napravil, in dva altarja ponovila, kakor tudi prižnica popravila. Pozlačenje in marmoriranje oltarjev je prevzel slavno znani naš slovenski pozlatar Tomaz Kotnik, od kteriga izverstne mojstrije v pozlačenju in marmoriranju so že nemški časniki s pohvalo govorili. Skorej ni cerkve po štajarskim Slovenskim, v kteri bi njegova umetna roka ne bila kaj napravila, in povsod se hvali njegovo delo ne samo zavoljo dobriga obstanka, ampak tudi zavoljo lepe svetlobe in cerkve-

niga duhá. Naš Kotnik je samouk in ni imel priložnosti v delavnicah imenitnih umetnikov so svoje umetnosti učiti, vendar je verstnik vsakiga v umetalnih šolah izučeniga umetnika. Da na praznik naše farne cerkve nazaj pridem, moram narpreje naše duhovne pohvaliti, kteri tako lepo napeljujejo ovčice svoje, da se hiša Božja olepša. Pa tudi farmani zaslužijo vso pohvalo za svojo poslušnost, ker tako pokorno sledijo za vodbami svojih dušnih pastirjev, in niso samo skerbeli za olepšanje staroimenitne velike farne cerkve, ampak tudi podružnice so ozaljšali po mogočosti. Štirnodvajseto nedeljo po binkoštih so bile te svete cerkvene naprave blagoslovljene. Ob desetih so stopili na popravljenjo prižnico naš slavnig gospodarin Terstenjak, učenik v mariborskim gimnaziju, kteri ne vodijo samo peresa za čast slovenske domovine, temuč tudi krepko svojo besedo skoro povsod za slavo Božjo povzdignejo, kjer se v naši okolici kakšna svečanost obhaja. Izverstni njihov govor čez rék: „Ljubim lepoto tvoje hiše, o Gospod, ker v njej tvoja čast prebiva“ je veliko množico pobožnih poslušavcov do vročih solz ganil. Po pridigi, ktera je dobro uro terpela, so gospod nadfajmošter in dekan blagoslovlili altarja, potem je bila velika peta maša, med ktero je naš pridni in izverstni učitelj M. Vučnik s svojimi mladimi pevci in pevkinjami prav lepo zapel. Poglavitnim delam svete maše je odgovarjal grom možnarjev in tako smo bili dneva serčno veseli, kteriga je Gospod vsavaril.

Iz Gorice 30. kozoperska 1853. — Teržan. — Ta mesec je Goriška nadškofija zopet eniga svojih pastirjev zgubila. Umerl je namreč po dolgi bolezni g. Juri Gruzovin, fajmošter v Romansi. Rojen je bil rajnik v Gorici 24. maliga travna 1788, mašnik je od 21. listopada 1813. Naj počiva v miru!

Častiti gosp. Dr. Andrej Radlinsky, kteriga bravci Danice že poznajo, (glej letošnjo Danico list 19. stran 80.) je v letu 1850 za svoje rojake v slovaškim jeziku lepo pobožno knjigo, polno svetih naukov, molitev itd. na svitlo dal pod naslovam: „*Nabožne vylewy srdce katolickeho křestana, ve Vidni 1850*“. — To izverstno knjigo so tudi vsi pobožni Slovaki z veseljem pozdravili; zatorej je omenjeni častiti pisavec poskerbel, da se je vsa ta pobožna knjiga tudi poslovenila. Ta slovenska prestava je sadaj že gotova in za natis pripravljena, ima pa naslov: *Pobožne molitve katoliškiga kristiana obojiga spola, s mnogimi nauki in životopisi svetnikov in svetnic*. — To zamorem od tega sadaj oznaniti; če bo treba, bomo o svojim času več povedali.

Čast. gosp. Janez Kumar, dušni pastir v Kožbani v Berdih, pride sadaj za vojaškiga duhovna k italianskimu regimentu št. 13. On je, kakor sim Vam 1. tega mesca pisal, „lepo število prav dobrih pridig spisal, ki jih bo mende na svitlo dal“.

Ranjki gospod Jožef Žemlja je zapustil okoli 500 iztisov lepe poresti v pesmi: „Sedem sinov“, kteri je pridjana sloveča elegija g. Graja iz angleškiga v ravno tisti meri. Te lične bukvice bolj razširiti, se je njih cena na pol znižala; toraj jih zdaj zamore vsaki po 6 krajcarjev v tiskarnici gosp. Jožefa Blažnika dobiti.